

MASARYKOVA UNIVERZITA
PRÁVNICKÁ FAKULTA

OPATROVNICTVÍ

© Radovan Dávid, 2012

PRAMENY

■ Hmotněprávní

- zák. č. 94/1963 Sb.,
o rodině

NOVÝ OBČANSKÝ ZÁKONÍK

- obcanskyzakonik.justice.cz

■ Procesněprávní

- zák. č. 99/1963 Sb.,
občanský soudní řád
- + zák. č. 97/1963 Sb.,
o mezinárodním právu
soukromém a procesním
- + nařízení ES z oblasti
evropského justičního
prostoru (EJP), která upravují
problematiku rodinného práva

LITERATURA

- *Hrušáková, M., Králíčková, Z.:* České rodinné právo. 3. vyd. Brno: MU, 2006.
- *Hrušáková, M. a kol.:* Zákon o rodině. Zákon o registrovaném partnerství. Komentář. 4. vyd. Praha: C. H. Beck, 2009.

Opatrovnictví a poručenství

- Uplatní se v případě nutnosti ochrany zájmů nezletilých dětí ze strany jiných subjektů než rodičů
- Na základě rozhodnutí soudu
 - Když rodiče (z různých důvodů) nemohou vykonávat některá, resp. všechna práva a povinnosti vyplývající z rodičovské zodpovědnosti

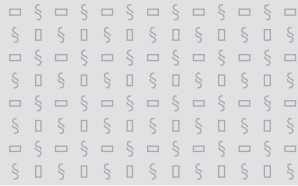
Základní rozdíl mezi opatrovnictvím a poručenstvím

- Opatrovník vykonává pouze některá práva a povinnosti za rodiče
- Poručník vykonává práva a povinnosti namísto rodičů, protože rodiče nejsou nositeli rodičovské zodpovědnosti

Opatrovnictví

- S pojmem se setkáme v zákoně o rodině, ale také v občanském zákoníku nebo v občanském soudním řádu
- Podle § 83 ZOR je ustanovován k ochraně zájmů nezletilého dítěte v jednotlivých konkrétních případech

Ustanovení opatrovníka

- Rozhoduje o něm soud (usnesením)
 - Musí vymezit rozsah práv a povinností
 - Z hlediska účelu, pro který byl ustanoven

Rozlišení opatrovnictví

■ Krátkodobé

■ Kolizní opatrovník - § 37 ZOR

- „Žádný z rodičů nemůže zastoupit své dítě, jde-li o právní úkony ve věcech, při nichž by mohlo dojít ke střetu zájmů mezi rodiči a dítětem nebo ke střetu zájmů dětí týchž rodičů.“

■ Opatrovník v řízení o osvojení - § 68b ZOR

- „V případech uvedených v § 68 odst. 1 a § 68a je třeba k osvojení souhlasu opatrovníka, který byl osvojovanému dítěti ustanoven v řízení o osvojení.“

■ Opatrovník ad hoc - § 83 ZOR

- „soud ustanoví opatrovníka též v případech, kdy je to v zájmu dítěte z jiných důvodů třeba.“

Rozlišení opatrovnictví

■ Dlouhodobé

- Opatrovník v případě omezení rodiče ve výkonu jeho rodičovské zodpovědnosti - § 44 ZOR
 - „Nevykonává-li rodič řádně povinnosti vyplývající z rodičovské zodpovědnosti a vyžaduje-li to zájem dítěte, soud jeho rodičovskou zodpovědnost omezí; přitom vždy konkrétně vymezí rozsah práv a povinností, na které se omezení vztahuje.“
- Opatrovník pro správu jmění dítěte - § 37b ZOR
 - „V odůvodněných případech, kdy by majetkové zájmy dítěte mohly být ohroženy, ustanoví soud pro zvýšenou ochranu jeho jmění opatrovníka. Opatrovníkem může být ustanovena fyzická osoba, která má způsobilost k právním úkonům v plném rozsahu, svým způsobem života zaručuje řádný výkon této funkce v zájmu dítěte a s ustanovením opatrovníkem souhlasí.“